

Den omvendte fartbøde

Af: Lykke Friis, prorektor for uddannelse

Bragt i Berlingske, 30.11.2013

"De elsker Morten, dem som ikke hopper", lød det med direkte adresse til uddannelsesminister Morten Østergaard (RV). Hoppende og hujende studerende med glimt i øjet. Sådan var scenen på Frue Plads i København i onsdags. De studerende demonstrerede imod den såkaldte "fremdriftsreform", som de frygter vil forvandle universitetet til en brysk dørmænd, der smider dem ud, hvis de ikke tager deres uddannelse til tiden. Det kan imidlertid aldrig blive intentionen for en samfundsinstitution, som universitetet at smide guld på gaden.

Fremdriftsreformen, som også har fyldt en del i Berlingske spalter, blev vedtaget af Folketinget i juni, og universitetet skal nu engang overholde Rigets love. Så nu står den på automatisk eksamenstilmelding hvert semester, kun SU til ét "fjumreår", og man kan miste SU allerede efter ½ års forsinkelse. Samtidig vanker der en "omvendt fartbøde" til de universiteter, der ikke får de studerende op i tempo. Da hele formålet er at øge arbejdsudbuddet i 2020, skelner regeringens økonomimodel ikke imellem, om forsinkelser på studiet skyldes, at studerende holder orlov på sofaen eller rent faktisk dygtiggør sig ved at tage et forskningsår eller et ekstra kursus i udlandet. På Københavns Universitet, hvor vi i snit har landets langsomste studerende, risikerer vi at miste op til 345 mio kr om året. Det svarer til hver femte krone i uddannelsesbudgettet eller 600 undervisere.

Netop fordi den "omvendte fartbøde" er så betragtelig, var KU tvunget til at agere. Ellers risikerer det at gå ud over kvaliteten på uddannelserne. Konkret er vi i fuld sving med at forbedre studiemiljøet, indføre flere undervisningstimer og opgradere forskernes pædagogiske værktøjskasse. Dertil kommer flere sommerskoler, så studerende kan indhente det forsømte i ferierne og en ny vejledningsstrategi. Og ja, vi havde også gjort os konkrete tanker om at kombinere det søde med det sure; altså at skærpe orlovsreglerne og indføre strengere studieaktivitetskrav. Sidstnævnte har vi, i lyset af de studerendes markante protester og ikke mindst ministerens pludselige melding om, at retsgrundlaget er uklart, valgt at parkere indtil videre. Nu satser vi på en bred drøftelse med de studerende, hvor vi forhåbentlig på én og samme tid kan undgå bøden og fortsat løfte kvaliteten i uddannelserne. Udgangspunktet er, at værdifulde erfaringer fra f.eks. udlandsophold eller praktik i en virksomhed fortsat skal være en mulighed.

For at arbejdet for alvor kan gå i gang har vi brug for, at ministeren melder ud om retsgrundlaget og ikke mindst udsteder de nødvendige bekendtgørelser. I universitetets officielle hørings svar har vi opfordret regeringen til at indføre en overgangsordning. Ellers vil fremdriftsreformen af mange studerende blive opfattet som lovgivning med tilbagevirkende kraft. De har jo netop indledt deres studier i en tid, hvor studiekulturen og reglerne var anderledes. Man udsteder jo heller ikke fartbøder, uden at meddele bilisterne, at fartgrænsen er ændret. Næh, man advarer i god tid med trekantede skilte – vejarbejde forude – og gennemfører oplysningskampagner, så bilisterne kan nå at indrette sig efter de nye regler. Det burde også være muligt inden for universitetsverdenen.